

*****

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

*****

Nyilttér sora 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árengedmény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— IPOLYSÁGON. —

Felelős szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

Munkára fel!

Irta *Ivánka István.*

Palást, június 16.

A harcnak vége. Lefolyt a nagy ütközet, s míg a győzők csendes megelégedéssel pihennek s készülnek a nagy alkotásokra (én legalább ezt várom tőlük) már csak az elbukottak siró panasza, — káromkodása és fogcsikorgatása zavarja a békét s hallik itt ott a csatatérről. A nemzet intelligenciájának zöme azonban föllélegzett s megkönnyebülten sóhajt fel: „Hála Isten! csak hogy már vége van; s úgy van, amint van.

Pedig hát bizony jobban is lehetett volna, ha jobbaink a *mostani* Tisza szavára hallgatnak s a közjogi békére egyesülnek.

De a nemzet a politikailag számot tevő, egész lelkével megunhatta már azt a meddő, tehetetlen közjogi harcot azt az önző, kicsinyes, ádáz, pártos parlamenti viaskodást; dolgozni akar; s hasznos munkában akarja látni parlamentjét is. S ez az életöztönszerű vágy elégti ki ezzel a helyzettel is, s jutatta többséghez azt a kormányt, mely parlamenti párt nélkül vállalkozott a kibontakozás keresztül vitelére.

A *Honti Lapok* azonban nem foglalkozhat politikával, s én magam sem óhajtok e helyen a helyzettel politikai tekintetből foglalkozni, s ha ismét szólok megyém közönségéhez, tesszem — azt; hogy ismételen felhívjam figyelmét arra a nagy munkára ami előttünk áll: *az ez évi megyei általános kiállításra.*

Tudjuk nagyon jól, hogy e kiállítást már harmadéve terveztük, de részint a hiányzó érdeklődés, részint a pénzhiány már kétféleképpen megghusította azt.

Taval azonban elhatároztuk, hogy ezidén okvetlen megtartjuk. Lesz amilyen lesz. Így is a mienk lesz.

De most megint, — a parlamenti válság és a választások formájában fenyegetett a menydörgős menykő; s nem is csoda, ha sokan még most sem akarják hinni, hogy megtartjuk.

De nincs oly villám, — a melyet egy kifogástalan villámhárító le ne vezetne, ártalmatlanná ne tudna tenni.

S ezt a villámhárítót reméltük mi a választásokat megelőző felhívásunkkal felállíthatni, — mikor a megye nagy érdekeire hivatkozva, a kiállítás ügyét a vármegye közönségének önzetlen és áldozatokra is kész *megye szeretetébe* ajánlottuk.

És számítunk is rá, hogy lelkes

közönségünk meg is értett minket s a kiállítás ügyét, mely a megye általános közgazdasági, tehát ipari, kereskedelmi s mezőgazdasági felvirágoztatását van hivatva szolgálni, a háborgó politikai tenger hullámverése közben is e hullámok fölé emelte, mint a katoná tartja feje fölött fegyverét, ha folyón kell átgázolnia.

S most, hogy elült a vihar, s a hullámok inkább csak ringanak, s legföljebb ott tájtékezik még, ahol a megfeneklett hajók a zátonyon ülve nem tudnak belenyugodni sorsukba s mentési kísérletekkel zavarják a vizeket hisszük, hogy a mi közönségünk a legteljesebb egyetértéssel összefog, hogy a célt, amit e kiállításban magunk elé tűztünk ne csak imiggy — amugy megközelítsük, de teljesen el is érheszük.

Összefog mert tudja, hogy ez nem egyesek, s nem is egyes osztályok érdeke, hanem az egész megyéje.

De máskülönbben is igen elhibázott dolog lenne, ha a politikai ellentéteket ellenszenveket, a választási harcok alkalmával elmaradhatatlan atrocitásokból támadó gyűlölködéseket a megyei közélet s a társadalmi békés munkásság mezejére is átvinnők.

A győztesek is elégedjenek meg győzelmükkel, s ne akarjanak az elbukottak gyomrán taposni, de az elbukottak is nyugodjanak meg sorsukban, s ne viselkedjenek a birkozásban alul maradt cigány gyerek módján, ki Devlát kiabál, nyelvet ötoget, s amit maga a legkiméletlenebbül gyakorolt, az ellenfél gáncsvetéseit hányja legyőzője szemére, s a putri népnek kölcsönöségével új birkozást szeretne kezdeni.

S ne tegyék ezt különösen azok, akiknek a megye nem Hekuba, nem a haragos szomszéd vetése; s akik mint e megye édes fiai szülőföldjük iránt is tartoznak — anyival, hogy kebelén békében éljenek testvéreikkel s ha egyen-máson néha-néha összekülönböznek is egy idegen pajtásért soha se tartsanak örök haragot s az anya iránti oda adó szeretetükben mindig kitudjanak békülni egymással.

Az örök harag és megvetés csak ott jogosult, ahol megrögzött becstelenségről, s nyilvánvaló hazafiatlanságról van szó. De azzal aztán bátran szembe is kell szállni.

Félre tehát a fokkal és ólmos botokkal, félre a haraggal és gyűlölködéssel, s a megyénk iránti szeretetben egyesülten, kezünkben a béke hasznos eszközeivel.

Munkára fel!

Küldöttség a középiskoláért.

Wilczek Frigyes gróf dr. vármegyénk főispánja, mint székfoglalójában is kijelentette, különösen szívére vette az *ipolysági középiskola* ügyét, melynek érdekében a kultuskormányhoz saját hatáskörében már energikus felterjesztést tett.

A főispán most a középiskola ügyében egy *monstre-küldöttséget* fog vezetni *Zichy* János gróf kultuszminiszterhez, melyhez *Ipolyság* közönségén kívül a megye primipilusai közül is sokan csatlakoznak. Részt vesznek benne *Jankovich Béla* dr. és *Nyáry Alfonz* báró országgyűlési képviselők is.

A küldöttséget a főispán e hó 21-én vezeti a kultuszminiszter elé, kinek a következő újabb kérvényt fogja átnyújtani:

Nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszter ur!

Kegyelmes urunk!

Ipolyság nagyközség közönségének, az *Ipolyságon* létesítendő középiskola ügyének megsürgetése tárgyában benyújtott kérvényét van szerencsénk az összes ezen ügyre vonatkozó — törvényhatósági bizottsági közgyűlési határozatok melléklésével pártolólág felterjeszteni.

Hivatkozással ezen ügyben 1906 évi szeptember hó 25-én 9211.1906 ai szám alatt kelt, Nagyméltóságod hivatali elődjéhez intézett feliratunkra, van szerencsénk újból Nagyméltóságod kegyes színe elé azon tiszteletteljes kéréssel, hogy *Ipolyságon* vár megyénk székhelyén — állami hozzájárulással egy középiskolát sürgősen felállítani méltóztassék.

Meg vagyunk győződve, hogy Nagyméltóságod kérelmünk indokainak jogos és alapos mivoltát belátja, és ép ezen okból előző felterjesztéseinkben és a vármegye főispánjának f. évi június hó 9-én ad 30.1910. főispáni szám alatt felterjesztett jelentésében kifejtett indokoláshoz újabbakat hozzáfűzni, jelen alkalommal nem kívánunk.

Engedje meg azonban Nagyméltóságod, hogy egy körülményre szives figyelmét mégis felhívjuk.

És pedig arra, hogy utolsó felterjesztésünk óta a helyzet lényegesen javult és a középiskola létesítésének főakadálya ezzel úgy szólván teljesen megszűnt.

Ugy *Ipolyság* nagyközség közönsége, mind

egyesekek, oly anyagi áldozatokat hoztak a középiskolai érdekében: mely anyagi áldozatok folytán a kért állami hozzájárulás összegének mértéke tetemesen csökkenvén, a középiskola létesülésének kérdése ismét egy óriási lépéssel haladt a megvalósulás célja felé.

Mint a /. alatt mellékelt határozatok igazolják, első sorban is Ipolyság nagyközség áldozat kész közönsége, — anyagi erejét meghaladó áldozatkésztséggel — 75000 koronát, — az ipolysági takarékpénztár részvénytársaság 10000 koronát és a Winter Sándor és Fiai cég ugyancsak 10000 koronát adományoztak a középiskola céljaira.

Mely adományok folytán a törvényhatóság által 309 M. B. 7436 ai/1906 számú, Belügyi m. kir. miniszter urnak 19403/II-1980 számú leiratával jóváhagyott közgyűlési határozatával felajánlott 100.000 korona hozzájárulási összeg és az Ipolyság nagyközség által már előzőleg jogerős képviselőtestületi határozattal felajánlott ingyen telken kívül, összesen 195.000 korona áll Nagyméltóságod rendelkezésére.

Erős meggyőződésünk, hogy Nagyméltóságod ismerte Hontvármegye és Ipolyság nagyközség szerény anyagi viszonyait, a közönség ezen áldozatkésztségétől — mely minden indokolásnál ékebben szól — meghatva kérelmünket ezuttal teljesíteni fogja.

Ezt annál is inkább reméljük, mert szerény nézetünk szerint a már több ízben előadott nyomós indokok és a rendelkezésre álló anyagi hozzájárulás folytán a középiskolai felállításának most már komoly számba jöhető akadályai nem lehet.

Kegyelmes Urunk!

Mindezeknél fogva oda terjed tiszteletteljes kérelmünk: hogy Ipolyságon — vármegyénk székhelyén állami hozzájárulással egy középiskolát sürgősen felállítani és az ehhez szükséges hozzájárulási költség összeget tárcájának 1911. évi költségvetésébe beállítani méltóztassék.

Bizva Nagyméltóságod bölcs belátásban és közismert tevékenységében, melylyel szeretett hazánk kulturális ügyeit és kérdéseit már eddig is felkarolta és istápolta, felkérjük Nagyméltóságodat, hogy méltányolva és magáévá téve jogos kérelmünket ahhoz hozzájárulni és azt teljesíteni méltóztassék.

Fogadjja Nagyméltóságod stb.

Rudnay-Czompó bünper.

Lapunk közlései nyomán megyeszerte tudott dolog hogy Rudnay Béla alsózsombéri földbirtokos, a darabont korszak hírhedt eszászári biztos, most már a korponai kerület orsz. képviselője Czompó Ede vármegyei aljegyző tb. főjegyző ellen, ennek egy Stibló Agoston bati esperes plébánoshoz intézett bizalmas jellegű levelében foglaltak alapján, melyet Stibló Agoston Rudnay Bélának átadott — becsületsértés és veszélyes fenyegetés miatt az ipolysági kir. járásbírósnál bünyenyítő följelentést tett.

Ez ügyben Halasi Andor kir. aljárásbíró e hó 13-án délután tartotta meg a tárgya-

lást, melyen Czompó Ede védő ügyvédje, Csermák Ernő dral jelent meg. Sem Rudnay Béla, sem ügyvédje Orbán Géza dr. a tárgyaláson nem jelentek meg, hanem megjelent helyettük Balassa István dr. ügyvédjelölt.

A tárgyalás megnyitása után Holló József dr. ügyészégi megbízott kijelentette, hogy Rudnay Béla vádképviseletét nem vállalja.

Czompó Ede vádlott az általános kérdések után kijelenti, hogy az inkriminált kifejezéseket a Stibló esperesnek írt levelében használta ugyan, azonban magát sem a becsületsértés vétségében, sem a közönség elleni kihágásban bűnösnek nem érzi. Mert első sorban is ő levelét nem a nagy nyilvánosságnak szánta, hanem a midőn értesült, hogy a korponai választókerület több éven át volt érdemes képviselőjével, Czobor Lászlóval szemben a pánszlávok által felléptetett Rudnay Béla alsózsombéri földbirtokost, a bati intelligencia is támogatja és miután több oldalról felszólítást nyert, hogy Czobor László érdekében bati ismerőseinél járjon közbe, a többi batiak állásfoglalásával nem törődve, Stibló Agoston bati espereshez, — a kihez 10 évi benső baráti viszony fűzte, — írta az inkriminált levelet. Hogy az illető pap létére, a társadalmi konvenciók gálád megsértésével azt közzétette, arra nem számíthatott. mivel azt hitte, hogy uri emberrel van dolga. Ezentul majd elővigyázatosabb lesz barátai megválasztásában. A levelet tisztán abbeli felháborodásából kifolyólag írta, — amelyben különben a vármegye minden jóízű embere pártállásra való tekintet nélkül osztozott, hogy a korponai választókerületnek két cikluson át volt érdemes képviselőjével szemben felléptették Rudnay Bélát, ki a nemzeti ellenállási küzdelem idejében, a nemzet letörésére vállalkozott és hogy ezt az embert, nemcsak a pánszlávok, hanem a különben hazafias érzelmű és magatartása bati intelligencia is támogatja. Levelét nem volt szándéka senkit sem megfenyegetni, legkevésbé Stiblót, kihez baráti viszony fűzte, de a mihez sem hatalmi, sem jogköre nincsen is. Tisztán egy baráti figyelmeztetés akart lenni, a melynek során kritizálva Rudnaynak a múltbani politikai magatartását és viselt dolgait, egyuttal figyelmeztette Stiblót azon következményekre, a melylyel ezen állásfoglalás járna. Hogy ez így van és nincs másként, legjobban igazolja a Honti Lapokban is közzétett válaszlevele, a melyben kifejezetten megköszöni a szíves figyelmeztetést és felkéri, hogy ezen róla elterjedt téves hírek eloszlatására közölje válaszát, ha ez szóba kerülne. Majd úgy folytatja, hogy neki Rudnayt egyéni becsületsértésről eszeálgában sem volt. Ő tisztán csak a politikai szereplését tette kritika tárgyává. Hogy ezt jogosan és nem alap nélkül tette, hivatkozik dr. Horváth József országgyűlési képviselőnek „A nemzeti ellenállás küzdelem” és „Pest-Pilis Solt Kis Kun vármegye monografiája” című történelmi művekre és kútforrásokra, mely utóbbi e magyar tudományos akadémiakiadásában jelent meg s melynek szerkesztői között oly kiváló férfiak foglalnak helyet, mint Berzeviczy Albert. Tehát komoly történelmi művek! Cítláthatna az akkor megjelent fővárosi és vidéki napilapokból is, melyek Rudnay királyi biztos működését kritizálva, vele szemben a legenyhébbet a „gazember” „hazaáruló” kifejezéseket használták, de mint jóízű ember nem kíván ezen cikkekre reflektálni, hanem csak a két idézett műből fogja az egyes vonatkozó helyeket felolvasni, melyek élénken megvilágítják Rudnaynak hazafiatlan, a nemzeti akarat letörésére irányuló erőszakos és terrorisztikus eljárását. Ezen idézeteknek felolvasása után így folytatja: azt hiszi, hogy annál fenyesőbb bizonyíték nem kell, mint az épp felolvasottak. Ezekből láthatja a kir. járásbíró, hogy jogosan és nem alaptalanul használta inkriminált levelében az

abban előforduló kifejezéseket. Nem akarja továbbra is igénybe venni a kir. járásbírótság türelmét, azért csak még röviden utal Rudnaynak nógádi szereplésére, a midőn szintén a „sbirre” és „darabont” szerepére vállalkozva, nyakat szegte egy érdemben gazdag és kiváló alispánnak. Akkor is a megye közönsége részéről, a legnagyobb inzultusoknak volt kitéve. S dacára ennek, sem akkor, sem a nemzeti ellenállás küzdelemének idejében nem jelentett fel senkit becsületsértésért, nem indított sajtópert egy lap ellen sem. Csak most lett egyszerre oly érzékeny és föltökény becsületére, épp ő, ki, h. szobrot akarnának állítani Magyarországon az erőszaknak, és terrornak, bizonyára őt vennék mintának.

Az egész feljelentés nem egyéb, mint politikai hajsz és zaklatás, ezt igazolja azon két tucat feljelentés, mely a kir. járásbírótság előtt fekszik, ezt igazolják azon feljelentések, a melyeket a törvényhatóság adott be, a mely feljelentéseiben és — csak a neki nem tetsző avagy kellemetlen embereket jelenti fel, a többieket bár ugyanazt cselekedték, nem jelenti fel. — De legjobban igazolja ezt Stiblónak a Honti Lapok szerkesztőségéhez intézett nyílt levele, a melyben kertetve és szépitgetni igyekező perfid eljárását, megnyugtatta őt, hogy ezen feljelentésből kifolyólag nem lesz baja, hanem csak meg akarták akadályozni, hogy ne ő legyen Korponán a választási elnök. Itt van a lólab, ez látja a tisztelt közkereseti társaságnak. Pedig ezt másképp is elérhették volna, mert őszintén szólva, ezzel csak neki, egyedül neki tettek szíves-éget.

Áttérve a közönség elleni kihágás vádjára, azt mint nevetségést visszautasítja, azt ugyanis, hogy Czobort ha kell puska-golyók árán is meg kell választani, tisztán mintegy általános frázist használta, ezzel nem akart senkit megfenyegetni, de feltéve és meg nem engedve, hogy ezt úgy értelmezte volna is, még akkor is nevetséges ezen vád. Mert hisz még ha választási elnök is lett volna, még akkor sem válthatta volna be ezen fenyegetését, mert eltekintve attól, hogy a törvény a választási elnök kezét százaszorosan megköti, csak saját magának ártott és okozott volna bajt. De különben is minden józan ember a ki őt ismeri, azt róla fel nem tételezheti.

Mindezek után kéri felmeatését. Bármit is fog ítélni a bíróság, meghajlik annak ítélete előtt. Egyről meg van azonban győződve, akár hogy is fog hangzani az ítélet, Rudnay Béláról a Kain bélyegget lemosni nem fogja. Végül kijelenti, hogy az ítéletnek a Honti Lapokban leendő közzététele ellen nemcsak hogy nincs kifogása, hanem azt a legnagyobb örömmel hajlandó közzétenni.

Csermák Ernő dr. védő következő védelmet terjesztette elő:

A jelen esetben bünyvádi eljárás alapját képező cselekmény nem forog fenn. Czompó Ede nem érintette Rudnay Béla egyéni becsületét, hanem politikai múltja feletti gyakorolt kritikát.

Tette ezt egy bizalmas levél formájában, amelyet egy barátjának hitt egyénhez intézett azon közérdekű céllal, hogy Hontvármegyét ne érje az a szeggyen, mikép egy a darabont korszaknak legerőnyaltabb alakját képviselője gyanánt küldje az országgyűlésbe.

Ez a működése kívül esik a becsületsértési perek keretén és a bíróság nem is lehet alkalmas médium arra, hogy Rudnay Béla politikai becsületét egy ilyen per keretén belül reparálja.

Ezért kéri Czompó felmentését és mindezen további eljárás mellőzését.

De ha a kir. járásbírótság még is bele menne az ügynek további vizsgálatába, úgy kész bizonyítani, hogy a levélnek minden szava tiszta valóságot tartalmaz.

Nem hiszi, hogy ezt bizonyítani kelljen mert hiszen a kir. járásbiróság épp úgy ismeri Rudnay Béla szereplését és a nemzeti ellenállás történetét, mint bárki más.

Tény az és Pestvármegye bemutatott monografiájával is bizonyítva van, hogy Rudnay Béla a nemzet letörésére vállalkozott. Célja elérésében az eszközökben nem válogatott.

Erkölesi kényszerrel úgy mint a fegyveres erő hatalmával iparkodott úgy Pestvármegyét mint a székesfővárost oda kényszeríteni, hogy az alkotmányellenes kormány törvénytelen rendeleteit hajtsa végre, aminek a célja végeredményben az volt, hogy a kormány törvénytelen adókhöz és törvénytelen ujonczokhoz jusson.

A tisztviselőket lemondásra és nyugdíjba kényszerítette s a törvényes rend helyett a törvénytelen kir. biztos akaratát hajtotta keresztül a hatalom minden erőszakos fegyverével.

Czompó Ede helyesen írta, hogy ezek komissziók s hogy Rudnay Béla a legfőbb darabont volt.

Mi itt a törvényhatóságok kebelében az ilyen embereket az erkölesi elítélés súlyával büntettük.

Haán Kálmánt erkölesi halál érte azért, hogy megingott és a törvénytelen hatalom szolgálatába szegődött.

És akkor ezen korszaknak egy fő embere Rudnay Béla azzal legyen megítélve, hogy Hontvármegye amely a küzdő törvényhatóságok sorában az elsők között harczolt, képviselőjeként küldje be Rudnayt.

Ha a kir. járásbiróság a történelmi tények iránt nincs tájékozva, úgy kéri báró Prónay Dezsőt, Fazekas Agostont, gróf Tisza Istvánt, Kosuth Ferenczet és Justh Gyulát tanuképen kihallgatni.

Ezek majd meg mondják ki volt Rudnay Béla s hogy amit Czompó Ede írt róla az csak jogos kritika.

Kéri Czompó felmentését.

Halassy Andor kir. aljársbiró a kért bizonyítást mellőzte.

Védő ezen határozat miatt a B. P. 384. §-ának 9. pontja alapján semmisségi okot jelentett be.

Rudnay Béla képviselője indítványozta, hogy a bíróság a vádlottat, bünsnek mondja ki, büntesse meg, s az ítéletet a *Honti Lapok* című időszak lapban közzétettesse.

Halasi Andor kir. aljársbiró a tárgyalást berekesztette, és az ítélet kihirdetését e hó 14-ére tűzte ki.

Az ekkor kihirdetett ítélet a következőképp hangzik:

1910. B. 368. 2. sz.

Ő Felsége a király nevében!

Az ipolysági kir. járásbiróság mint büntető bíróság becsületsértés vétségével és közösen elleni kihágással vádoit Czompó Ede elleni bűnügyben Orbán Géza dr. ügyvéd által képviselt Rudnay Béla alsözseberi lakos magánvádló által emelt vád felett Ipolyságon 1910. évi június hó 13. napján Halasi Andor kir. aljársbiró, Alaksa János jegyzőkönyvvezető és Csermák Ernő dr. védő részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

i t é l t:

A kir. járásbiróság a szabadon levő Czompó Ede vádlottat — a ki 1870. január 30-án Budapesten született, ipolysági lakos, nőtlen, 500000 k. értékű vagyon felett rendelkezik, Hontvármegye tb. főjegyzője és I. aljegyzője — bünsnek mondja ki a B. T. K. 261. §-a alá eső becsületsértés vétségében, a melyet az által követett el, hogy 1910. március 21-én Stibló Ágoston bái esperes-plebánoshoz intézett

levelében magánvádlóról a következő meggyalázó nyilatkozatot írta: „most Rudnay mellé állsz, a ki ezerszerre nagyobb komissziót követelt el, mint a mi szegény kis darabontjaink; ezért mi kénytelenek leszünk le-sütött fejjel pirulni —“ ezen cselekmény miatt vádlottat a B. T. K. 261 §-a alapján az 1892: XXVII. t. cz. 3. §-ában jelzett ezélokra fordítandó, 15 nap és végrehajtás terhe alatt fizetendő, igazolt behajthatlanság esetében a B. T. K. 53. §-a alapján egy (1) napi fogházra átváltoztatandó husz (20) korona pénzbüntetésre ítéli;

vádlottat a K. B. T. 41. §-a alá eső közösen elleni kihágás vádja alól a B. P. 326. §-ának 1. pontja alapján felmenti; elmarasztalja vádlottat az ítélet végrehajtása körül netalán felmerülő költségeknek a kir. kinestár javára az 1890: XLIII. t. cz. szabványai szerint leendő megfizetésében;

végrehajtás terhével kötelezi vádlottat, hogy magánvádlónak 10 k. ügyvédi költséget 15 nap alatt fizessen;

elrendeli, hogy ezen ítélet a B. T. K. 277 §-a értelmében vádlott költségére a „*Honti Lapok*“ című időszak hirlapban közzététessék és a B. P. 108. §-a értelmében Hontvármegye alispánjával közöltesse.

A kiszabott büntetés végrehajtását az 1908: XXXVI. t. c. I. §-a alapján *felfüggeszti.*

I n d o k o l á s.

A kir. járásbiróság vádlott beismerése alapján bebizonyítottan tartja, hogy ő a feljelentésben megjelölt időpontban Stibló Ágoston bái esperes-plebánoshoz a feljelentésben megjelölt tartalmu levelet intézte.

E levélben magánvádlóról a rendelkező részben idézett meggyalázó nyilatkozat foglalhatik, vádlott azonban azzal védekezett, hogy a nyilatkozat megfelel a valóságnak s így reá nézve a B. T. K. 263. §-ának utolsó bekezdésében megjelölt büntetethetőséget kizáró ok forog fenn.

A valóság bizonyításának megengedhetősége kérdésében a kir. járásbiróság abból indult ki, hogy a B. T. K. 263 §-ának 5. pontja az állítás céljának megítélésénél az alanyi szempontot rendeli figyelembe venni, vagyis nem kell azt vizsgálni, hogy valóban fenforog-e a közérdek megóvásának szüksége, hanem elég, ha a tettesnél az állítás ily céljára lélektani alapon lehet következtetni.

Ez az utóbbi eset itt is fenforog, mert a levélből megállapítható vádlottnak az a ezélja, hogy Stibló Ágoston ne foglaljon állást magánvádló mellett, a kit vádlott hazafias szempontból nem tart megfelelőnek a képviselői tiszt betöltésére.

Ily cél pedig — akár helyes, akár téves a felfogás — alányilag a közérdek megóvására irányul, a B. P. 262 §-ának 5. pontja alapján meg kellett tehát engedni vádlottnak, hogy a vádtárgyává tett nyilatkozat valóságát bizonyíthassa.

A bizonyítási eljárás során vádlott a tárgyalási jegyzőkönyvben megjelölt történelmi művekből szemelvényeket olvasott fel, melyek magánvádló politikai szereplésére vonatkoznak.

A valóság bizonyítása céljából előterjesztettek tehát oly kérdéseknek elbírálását feltételezik, melyek ellentétes politikai álláspontok egyikének helyességét, másikának helytelenségét helyezik előtérbe. E kérdések a politikai kérdései s azon a határvonalon túl esnek, melyen belül a kir.

bíróságok az állított tények és kifejezések valóságának elbírálásával foglalkozhatnak.

Oly birói ítélet, mely néhány évvel a király és nemzet között folyt küzdelem után állást foglalna e küzdelem folyamán felmerült kérdésekben, nem felelne meg azon követelménynek, hogy a bíróság ítélete csak jogi bizonyosságot tartalmazhat, — hanem csupán az ítéletet hozó biró egyéni véleményének megnyilvánulása lenne. Ily természetű kérdésekben évtizedek elmulása szükséges ahhoz, hogy a történelem tudománya megdönthetetlen tudományos igazság gyanánt állapíthassa meg az egyik vagy másik álláspont helyes vagy helytelen voltát, a mely megállapítás ha bekövetkezend, már birói ítélet alapjául is alkalmazható lesz, ennek előtte azonban a történettudomány elbírálása alá tartozó kérdések eldöntését önkényesen saját ítélkezési körébe vonó biró ítélete nélkülözne azt az erkölesi súlyt, mely pedig elengedhetlen korolláriumát kell, hogy képezze.

Ezek alapján mellőzte a kir. járásbiróság a védő által hivatkozott tanuk kihallgatását is, mert ezekkel szintén magánvádló politikai szereplésére vonatkozó körülmények bizonyítása céloztatott.

A kifejtettek szerinta bizonyítási anyag nem találtatván alkalmasnak arra, hogy a vád tárgyává tett nyilatkozat valósága kérdésének elbírálásánál figyelembe vétessék, míg egyrészt a B. T. K. 263. §-ának utolsó bekezdésében megjelölt büntetethetőséget kizáró ok nem forog fenn, másrészt a nyilatkozat, meggyalázó jellege következtében a B. T. K. 261 §-a alá eső vétség tényálladékát alkotja; a kir. járásbiróság tehát vádlottat indokoltan nyilvánította e vétségben bünsnek.

A levélnek a rendelkező részben megjelölt részén kívül egyéb része nem tartalmaz meggyalázó kifejezéseket.

„Pánszlávok képviselőjelöltje“ kitétel nélkülözi a meggyalázó jellegét, mert ebben nem foglalhatik magánvádlónak pánszlávizmussal való vádolása.

A „darabont“ kifejezésnek meggyalázó jellege nem állapítható meg, mert ezzel már azok működése bírálhatnék, kiket a népnyelv e szóval megjelöl, ily bírálatba pedig a kir. járásbiróság kifejtett álláspontjánál fogva nem boesátkozhatik.

„Örület és perfidia“ kifejezések, továbbá a következő rész: „ide a központba ne jöj-jelek, mert minden jó érzésű ember el fog töledek fordulni és könnyen meglehet, hogy insultusoknak leszel kitéve“ csak a címzettre és nem magánvádlóra nézve meggyalázó jellegűek.

Vádlott levelének azon része, mely szerint vádlott akként nyilatkozik, hogy *ha kell, puska golyóval is megválasztjuk Czobort*, sem a K. B. T. 41. §-a alá eső közösen ellendi kihágás, sem más büncselekmény tényálladékát nem alkotja. A K. B. T. 41. §-ából kitűnik ugyanis, hogy e törvénytársaság alá eső tényálladék létesüléséhez szükséges egyrészt az ott megjelölt büntettek valamelyikének elkövetésével való fenyegetés, tehát oly nyilatkozat, mely az alany részéről a büntett elkövetésének bekövetkezését jelzi, ily értelem azonban az idétt nyilatkozatnak sem szó — sem iránytani alapon nem tulajdonítható. Ha pedig a nyilatkozatnak azt az értelmet tulajdonítjuk, hogy a választókat választói joguknak meghatározott módon leendő gyakorlására

a karhatalom a fegyverek tényleges használásával fogja kényszeríteni, akkor a kihágás tényálladéka azért nem létesül, mert ily nyilatkozat csak egy személy részéről képezhetne fenyegetést, a ki a fegyveres erő felett rendelkezni jogosult, vádlottnak pedig a fennálló szabályok értelmében ily jogkörre nincsen s így e nyilatkozat tartalmilag is nélkülözi a büntető jogi értelmében kívánt komolyságot, melynek a körülményekből kivételképpen az alanyi eleme is hiányzott, mert vádlott, — aki vele baráti viszonyban álló személynek írta a levelet, a nyilatkozatnak ily jelleget adni sem szándékozhatott. De ily értelem is csakkövetkeztetés útján tulajdonítható a nyilatkozatnak, melynek szabatos értelme nincsen, csak homályos szólam az, mely büncselekmény megállapítására nem lehet alkalmas. Kiemelendő még, hogy a nyilatkozatban a K. B. T. 41. §-ában megjelölt büntettek valamelyike sincs említve s nincsen sértett sem, mert a nyilatkozatból az sem tűnik ki, hogy ki ellen irányul.

A vád tárgyává tett ezen cselekmény tehát nem alkotván büncselekményt, vádlottnak a K. B. T. 41. §-a alá eső kihágás vádja alól történt felmentése a B. P. 326. §-ának 1. pontja alapján indokolt.

A büntetés kiszabásánál súlyosító körülmények hiányával szemben rendkívül nyomtatékos enyhítő körülmények fennforgása állapított meg.

Vádlott büntetlen előéletű s levelét vele benső baráti viszonyban álló személyhez intézte, a nyilvánosságnak nem szánta, az a körülmény tehát, hogy e levél harmadik személy panaszát következtében ítékezés tárgyát képezi, csak a társadalmi etikai szabályoknak a címzett részéről történt súlyos megsértése következtében jöhetett létre, melyre vádlott nem számíthatott. Habár a kir. bíróságok politikai kérdések elbírálásába nem bocsátkozhatnak, de midőn a bűnösség fokának megállapításáról van szó, akkor a mellékkörülmények, ha politikai természetűek is, figyelmen kívül nem hagyhatók. Ily szempont által vont korlátokon belül ki kell emelni, hogy a közelmúltban a király és a nemzet között elszomorító küzdelem folyt, melyben a törvényhatósági tisztviselőket az országgyűlés határozata a legelső sorba állította.

E tisztviselők a leghevesebb küzdelmet vívták s ehhez képest a kormányhatalom is ellenük fordította legerősebb fegyvereit.

E tisztviselők közé tartozik vádlott, magánvádló pedig a küzdelemben a királyi hatalmat képviselte, mely oly erővel támadta meg a törvényhatóságokat, hogy a tisztviselőknek nemcsak köztisztviselők, hanem mint a 37482. 905. i. m. rendeletről kitűnik, még személyes szabadsága is veszélyben forgott.

Ily előzmények ismerete mellett tekintve bele vádlott lelki világába, a vád tárgyává tett nyilatkozattal miatt kiszabott büntetés enyhességének indokolt volta teljesen nyilvánvaló.

Mint hogy vádlott védője a tárgyaláson kijelentette, hogy vádlott magánvádlónak csupán a politikai működését kívánta bírálást tárgyává tenni, a kir. járásbíróság az 1908. XXXVI. t.-e. 1. §-ának alkalmazását is indokoltnak találta, annál is inkább, mert vádlott egyéniségének és az eset többi körülményeinek figyelembe vétele mellett a felhívott törvényszakaszból megjelölt kedvező hatás feltételezendő.

A bűnügyi költségekre nézve a B. P. 480. §-a irányadó.

Ipolyság, 1910. június hó 14-én.

Halasi Andor
kir. aljárásbíró.

Rudnay Béla képviselője főbbevezést jelentett be az ítélet azon része ellen, hogy vádlott a K. B. T. 41. §-a alá eső kihágás vádja alól felmentetett, az ítélet egyéb részeiben megnyugodott.

Czompó Ede vádlott és védője főbbevezést jelentett be az ítélet azon része ellen, hogy vádlott a B. T.K. 261. §-a alá eső vétség miatt elítélve lett.

Csermák Ernő dr. védő a főbbevezés indokait alábbiakban terjesztette be a kir. járásbírósághoz:

Tekintetes kir. Járásbíróság!

A Rudnay Béla panaszára ellenem folyamatba tett becsületsértési bűnügyben bejelentett felebbezésem indokait igazolt ügyvédem által az alábbiakban terjesztem elő:

Nem szenvedhet kétséget, hogy az élet, a társadalom és a politika elfogadta azt az álláspontot, hogy lehet valaki korrekt becsületes ember a magánéletben ellenben a politikai életben alapos kifogás alá esik.

A büntetőjog szempontjából becsületsértést a magánbecsület megsértése képez, ellenben a politikai eljárás éles megbirálása sem esik a büntetőjog szabályai alá.

Rudnay Béláról én sohasem állítottam, hogy a magánbecsület szempontjából kifogás alá esik, ellenben igenis vitattam, hogy politikai szereplése a komisszágok láncolata volt, mert a legutolsó darabot politikát követte.

A kir. járásbíróság ezen tényállás mellett nem azt mondja ki hogy a politikai kritikába nem avatkozik és felment a vád alól, mert becsületsértést nem lát fennforogni, hanem azt mondja ki, hogy nem tudja megállapítani komisszágokat követett e el tényleg Rudnay Béla, mert a politikába nem akar beleavatkozni és ezért elítél.

Ebben az eljárásban kétségtelenül nagy ellenmondás van.

Mert ha nem tudja vagy nem akarja a kérdést eldönteni, akkor mi jogon állítja meg, hogy amit irtam nem úgy van s hogy azaz Rudnay Bélát megsértettem.

Levelemnek leglényegesebb tartaima az a melyben Rudnay Béláról mint politikusról azt állítom, hogy komisszágokat követett el.

Ezen állításomat közérdekből tettem, azért a kir. járásbíróság meg is engedte a valódiság bizonyítását.

A bizonyítást meg is ajánlottam, habár arra nézetem szerint nem is volt szükség, mert hiszen a kir. járásbíróság nagyon jól tudja, hogy Rudnay Béla kicsoda és milyen szerepet vitt Magyarországon történetében.

Megajánlottam a bizonyítást, hogy mint kir. biztos, akinek kir. biztósként való kinevezését semmiféle forum törvényesnek el nem ismerhette, mert már ez is hamis törvény hivatkozás alapján történt, nyakára ült úgy Pestvármegyének mint Budapest fő és székesvárosnak, szereplésével lemondásra kényszerítette, nyugdíjba kergette letörte a tisztikart, karhatalommal megakadályozta a törvényhatóságok tanácskozását és állásfoglalását, keresztülgázolt minden alkotmányos szabadságon.

Mindezt azért, hogy egy alkotmányellenes kormány akaratát keresztülvigye, hozzásegítse olyan adókhöz és olyan ujoncokhoz, aminőket az országgyűlés nem csak meg nem szavazott hanem egyenesen megtagadott.

Ha ezek nem komisszágok, akkor semmi

sem az, sőt a komisszág kifejezés erre az eljárásra nagyon is szelid kifejezés.

Rudnay Béla viselt dolgait tudományos munkák, hirlapok, folyóiratok mind megírták előadtak róla tényeket, eljárását lealázó kritikában részesítették, őt magát pedig a jezők igen szép sorozatával illették.

Élt vajjon egyetlen esetben is azon törvényes eszközzel, hogy sértve vélt becsületének megreperálása szempontjából a törvényes fórumhoz, az esküdttbírószághoz folyamodjon?

Egyetlen egy esetben sem.

Mert jól tudta, hogy a független polgárok ítélete rá nézvé csak lesújtó lehet.

Most az ipolysági kir. járásbíróságot választotta ki, hogy ez adja meg ténykedésére a szankciót.

De vajjon megálhat-e az az ítélet, amely nem meri megmondani: Bizony Rudnay Béla nagyot vétettél a nemzet ellen s ezt a kir. járásbíróság megreperálni nem fogja.

Megálhat-e egy olyan ítélet, amely a bírói talárban elrejtí a nemzeti meggyőződést, nem foglal állást kinek van igaza, mégis elítél.

Nem joggal kérdem: miért ítélt el, ha nem tudja eldönteni kinek van igaza.

És itt is zsákutcába kerül, midőn azt keresi, kinek volt igaza a királynak-e vagy a nemzetnek.

Nem ez a kérdés hanem az, hogy Rudnay Bélának nem volt igaza, midőn a nemzetet leigázni, letiporni akarta.

Vannak bűnök amiket soha sem lehet elfelejteni, soha sem lehet megbocsátani.

Tisztelettel

Czompó Ede.

Az ügyben az ipolysági kir. törvényszék büntető felebbeviteli tanácsa fog másodfokon és végérvényesen ítélni.

A h é t r ő l.

— június 17. —

Partebéd Jankovich Béla dréknél.

Jankovich Béla dr. és neje e hó 12-én térsai kastélyukban azok közül kik a házigazdának képviselővé történt megválasztása körül érdemeket szereztek, ezuttal Battha László, Berkó István, Czompó Ede, Farkas Géza, Fodor Vilmos dr., Folkusházy Sándor, Hagony György, Hell Jenő, Herczegh Vince, Hiersch Károly, Hoffer Márton, Holló József dr., Ivánka István, Kazy Lázár, Kohn Márk dr., Kondor József, Laky Károly, Pályi Pál, Somogyi Béla, Zanoletty Józsefet látták vendégül.

A vendégeket a viski állomáson kocsi várta, honnan hosszú kocsisorban vonultak Tésára, hol a háziak lekötelező nyájassággal és igaz magyar vendégszeretettel fogadták vendégeiket. A délelőtti órák a remek park és a házigazda külföldi utazásaiból hozott emlékek megtekintésével kellemesen teltek el.

Fél kettőkor szolgálták fel a pazar virágdiszbe öltöztetett ebédlőben az ebédet, melynek úgy összeállítását, mint elkészítését, nemcsak a kiváló inyember izlésére, a szakavatott kezekre is vall.

Menu:

Potage Julicune

Fogas sauce champignons pommesde terre

Filet, de bonef à la Richelieu

Foiegras à la hongroise

Oisons rotis, salade concombres

Asperges en branches

Bombe

Fruit

Dessert

Fromage

Mely kitűnő ebédhez a kitűnőbbnél

kitünőbb legnagyobb részét saját termésű borokat szolgálták fel.

Cluquot özvegének megjelentével Ivánka István vármegyénk szép szavú szónoka emelkedett szólásra s a következő költői lendülettel előadott beszédben köszöntötte fel a szeretetreméltó házigazdákat.

Igen tisztelt elnöklő Nagyságos Asszony!

Tisztelt ebédlő társaság!

Azt mondják, hogy nincs oly hosszú ima melynek vége ne szakadna.

Ez esetben ugyan inkább mondhatnók, hogy nincs oly hosszú káromkodás. Mert a korteskedésnek mindenestre inkább felel meg az Isten káromlásnak mint sem az Isten imádásának, még ha reverenciában üzik, s „Dicsértessék a Jézus Krisztussal“ kezdik is.

Azonban hagyjuk ezt, torkig lehetünk vele.

Hála isten, hogy vége van. S még inkább hála, hogy győztünk.

Örülünk neki minden szemrehányás és minden keserűség nélkül. — Mi tehetjük. S örülünk különösen itt a barátságos családi otthon fehér asztalánál, ahol a fényes győzelem után a háziak vendégszeretetében ismét találkoztunk, az ő megtisztelő meghívásukra összejöttünk és jövünk mindazok, akik a politika mézes heteit élő házigazda, az újvetű mandátumának örülő boldog honatya újabb frigykötésénél (de ami azért mégse képez bigamiát) mint kérők, nászagnyok és vőfények szerepeltünk.

Nem szeretném azonban az örömlőket egy hosszú löszttal megmontani. Iparkodom tehát lehető rövidre fogni mint egy jó imát.

S már is emelem poharam az egész kedves család egészségére és boldogságára. De emelem külön is a nagyságos asszonyra, mint derék magyar anyára, aki nem ugyan hazafias szólamokkal, közéleti szerepléssel, modern feminizmussal, de öt fiúval és egy leánnyal törekszik a „30 millió magyar“ ábrándnak megvalósítása felé. Poharam emelem az ezen érdemben vele részes élettársára a mi kedves ujdonsült honatyánkra.

Ó reá akinek egészségére! (no meg a zsebére) annyi pohár ürült az utóbbi hetekben, talán fölösleges is lenne poharat ürítenem, de legyen e pohár kehely ezuttal, melybe nem kortes bor, de a magyar anyaföld hazaszeretettől megszentelt vére öntetett, melyet nemcsak az ő egészségére de igaz magyar hazafiságában való megerősítésére s minden divatos politikai büntől való megváltására ürítünk, hogy az isten őt a magyar haza és a magyar nemzet javára és dicsőségére minél áldáshozóbb munkára képesítse.

S ezekután a remélhetőleg derék honatyát és tényleg derék családapát és honpolgárt valamint kedves, népes családját az Isten sokáig őrtesse.

Ezután Jankovich Béla dr. mondott meleg szavakban köszönetet mindazoknak, kik megválasztását elősegítették. Majd Kondor József emelte poharát lelkes szavakkal Ivánka Istvánra és Jankovich Bélára. Végül Jankovich Béla a földműves osztályt ki oly élénk részt vett megválasztásában különösen annak jelenlevő tagját Hagony Györgyöt köszöntötte fel, ki talpra esett szavakban fejezte ki köszönetét.

A terasszon a bájos kicsi kisasszony szervirozott fekete kávét a melyet élénk politikai eszmeeserek és anekdotálás közepette fogyasztották el. Majd a vendégek a házigazda kalauzolása mellett megtekintették a gazdaságot, míg a vendégkoszoru

többi tagjai a házi asszony köré gyűlve egész a késő délutáni órákig maradtak együtt.

Mindenki egy kellemesen eltöltött nap és a háziak igazi hamisítatlan magyar vendégszeretetének emlékeivel szívében távozott s nem egy ajkáról kelt a fohász: „Miért nincs mindig választás.“

A vac—drégelypalánki vasut

Vettük alábbi megokolt felszólalást, melyet az illetékes üzletvezetőség figyelmébe ajánlunk:

A Honti Lapok hasábjain már többször szellőztettük a vac—drégelypalánki vasutivonal mizériáit, s már több ízben felhívtuk az illetékes hatóságok figyelmét a tapasztalt hiányokra. Megelégedéssel kell konstatálnunk, hogy azok jóindulatulag többé kevésbé szánva is lettek.

Az új nyári menetrendben azonban a vonatösszeköttetést s a közlekedést illetőleg ismét oly visszaesést tapasztalunk, mely ellen az utazó közönség érdekében fel kell, hogy emeljük tiltakozó szavunkat.

De álljanak itt maguk a tények!

Ha valaki az esti menetrend szerint fél 11 órai (tényleg azonban legtöbbször későbbi) vonattal óhajt Ipolyságra beérkezni úgy Pestről már 6 órakor el kell indulnia, mert ennek van csatlakozása a Vácra 7 óra 35 perckor induló vicinálisunkhoz. Így majdnem 1 órai várásra van kárhoztatva az utas, ugyanugy, mint a párkányi vonalon való közlekedésnél Párkányánán. Csakhogy míg ott egy szép fedett perronos, váróterem s mi fő étermes állomáson tartózkodhatunk, addig Vácra egy ültőt, kopott, — munkásokkal és más egyéb nem kellemes szomszédos utasokkal tulszult minimális kényelmet nélkülöző állomáson szoronghatunk, lökdösődhetünk, s még az időt azzal sem üthetjük agyon, hogy egy elfogadható éteremben elégethetnénk ki a vacsora idejében jelentkező vágyainkat. Az utazási időtartam 4 óra 15 perc. Vajjon mit nyertünk ez új vonallal, hisz ily csiga lassúsággal a régi vonalon is közlekedhetünk. Tán más közlekedés volt ígérve, mikor a törvényhatóság 120.000 korona hozzájárulását kellett kikérni?!

De lássuk a hajnali vonatot!

Pestről 5 óra 35 perckor indulva Vácra érkezünk 6 óra 26 perckor. Boldogak lehetünk, mert 23 percnyi várakozás után (ez a legjobb csatlakozás), már beülhetünk az „északi gyorsba“ amint a váci vasutasok vicinálisunkat gunyolják.

Beérkezünk Drégelypalánkra 9 óra 9 perckor. 16 perccel hamarabb, mint a Balassagyarmatról induló vonat, mégis bevárjuk annak beérkezését, indulását, s várunk több mint félórát, mindaddig, míg az Ipolyságra is be nem érkezik.

Ekkor indul csak el a váci vonat.

Hát nem Ázsiába való állapot ez? S ha az utasok az Ipolyságig szóló jeggyel átmernek szállni a balassagyarmati vonatra, hogy hamarabb érkezhessenek meg Ipolyságra, meg megbüntetik őket, ha újabb jegyet nem váltanak. Szóval a helyett, hogy közvetlen kocsit kapnánk Budapestig, immár elértük azt, hogy kétszer kell átszállnunk.

Vajjon hol vannak az illetékes hatóságok, hogy felemeljék tiltakozó szavukat? Hisz azért mellőzik jogos igényeinket mindenütt, s azért bannak így velünk, mert nemtörődömségünket a fenálló helyzettel való megelégedésnek magyarázzák!

„Néma gyermeknek anyja sem érti a szavát“!

Több utas.

— Vármegyénk központi választmánya e hó 17-ik napján d. e. 10 órakor a vármegyeház kistermében Marek Károly atispán elnöklete alatt ülést tartott, melynek tárgya a június hó 1-én megtartott általános képviselőválasztásról, s ennek eredményéről beérkezett választási elnöki jelentések s a választásokkal felmerült kiadások megállapítása volt.

— A törvényszéki elnök vizsgálaton Martino-vich István kir. törvényszéki elnök ma fejezi be a vámosmikolai kir. bíróságnál a hétfőn megkezdett hivatali vizsgálatot. Hétfőn a korponai kir. bíróság ügyvitelének vizsgálatát kezdi meg.

— A H. G. E. ülése. A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya e hó 14-én d. e. 10 órakor Ivánka István elnöklete alatt rendes havi ülést tartotta, melynek tárgysora volt: Titkár havi jelentése. Vallás- és közokt. miniszter leirata gazdasági népiskolák szervezése tárgyában. A közig. bizottság átirata a duna—ipolyvölgyi helyi érdekű vasutnál tapasztalható rendelkezés tárgyában. Bácsbodrog várm. gazdasági egyesület átirata a Hamburgi gazdasági kiállítás tárgyában. Szabolcs várm. gazdasági egyesület átirata a Nyiregyházi rendezendő kiállítás tárgyában és egyéb folyó ügyek.

— Kohl Medárd dr. püspök bérmautja. Hontvársányból jelentik: Kohl Medárd dr. püspök bérmautjában e hó 12-én érkezett Hontvársány községbe, hol a község határára a bái járás főszolgabírája Nándory Pál üdvözölte. Innen lovasbandérium vezetése mellett vonult a menet az ünnepi díszben várakozó községbe. — A főtéren felállított izléses diadalkapu alatt ifj. Juhász József ref. s. lelkész szép beszéddel üdvözölte az érkező püspököt, ki az üdvözlésre meleg szavakban, a szeretet közvetlen varázsával válaszolt. Innen a menet Halassy Kálmán dr. földbírtokos házához kísérte a püspököt szállására.

Másnap 13-án, ugy a község lakossága, mint a szomszédos plébánia hívei, ünnepi díszben gyülekeztek a templom közelében, hogy a különben kis községek utcája és tere hemzsegett az ünneplőktől. — 9 órakor, fényes segédlettel kísérve vonult a bérmautás szentségének kiosztása végett a püspök a templomba, hol a szertartás folyamán előbb ünnepi misét, azután békeszerető szent beszédet mondott a püspök. Annak végeztével, a virág — és fenyődíszszel övezett templom körül elhelyezkedett bérmautások között, a bérmautás szentségének kiosztásához fogott, melynek befejezése után, püspöki áldásában részesítette a megbérmautáltakat és külön maga köré gyűjtve az ünnepi szertartásra megjelent gyermekeket, — a jelen volt szülők örömkönyveit között őket is megáldotta és díszes kíséretével visszatért szállására, hol a már ünnepi hangulatban várakozó vendégek tisztelegését fogadta. — A püspök tiszteletére adott díszbeidre a többi között részt vettek Báthy László lévai prépost-plébános, Mednyánszky Imre báró nyitrai megyei földbírtokos, a szomszéd községek plébánosai, Nándory Pál főszolgabíró, Bódogh Lajos lévai polgármester, Faragó Samu F. I. R. L. és az ünneplő és vendéglátó család szomszédos ismerősei, — kik a legőszinteb tisztelet és szeretettől áthatva ünnepeltek az apostoli szelidség erényeiben tündöklő püspököt.

Következő napon, 14-én reggel 8 órakor indult a püspök utra, hogy apostoli missióját Bui községben folytassa. A vendéglátó család tagjai és a község lakossága meghatótt lelekkel eltelve vettek búcsút a távozó püspöktől, — ki szeretetteljes megjelenésével, a bérmautás szentségének lélekemelő kiosztásával és lebilincselő, fenkőt egyénisé-

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólrhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

gével mindenki szívében a soha el nem muló hála, tisztelet és szeretet magasztos érzelmeit ébresztette fel és erősítette meg.

— **Egy iparos olvasó kör jubileuma.** Thék Endre m. kir. udvari tanácsos védnöksége alatt a „Vámosmikola és Vidéke” iparos olvasó kör közönsége 10 éves fennállásának évfordulóján Vámosmikolán, 1910. június hó 29-én a kör saját helyiségében Medgyessy Sándorné védnöksége mellett zászlószentelés, műkedvelői színi előadás, — és táncgal egybekötött jubileárius ünnepséget rendez.

Az ünnepség sorrendje: 1. Gyülekezés a kör helyiségében délelőtt 9 órakor. 2. 10 órakor szent mise-áldozaton részvétel a helybeli plebánia-templomban. Az ünnepi szent misén az egyházi kart a helybeli dalárda. Droszt Artúr és Berky Istvánné urasszonyok közreműködése mellett látja el. 3. D. e. 11 órakor a zászlóanya, nyoszolyó leányok fővélyek felvonulása a zászlónak főtisztelendő Steinhübel László esperes plébános és Pompéry Aurél dr. úgy Gyürki Endre főtisztelendő urak szertartásos közreműködésével való felavatása az e célra készült díszteremben szegbeverés. 4. Délután 1 órakor Droszt Artur elnöklése alatt diszközgyűlés a kör helyiségében A diszközgyűlés tárgysora: a) Hymnus. Éneklés a helybeli iparos dalárda. b) Elnöki megnyitó. c) Arckép leleplezés. d) Diszközgyűlés átnyújtása. e) Ünnepi beszéd Tartja Kádar Kálmán disztag. f) Medgyessy Sándorné alapító levelének kihirdetése. g) Elnöki zárás. h) Szózat. Éneklés az iparos dalárda (Mundi Béla karmester vezetése mellett.) 5. Délután 2 órakor társas ebéd (egy couvert 4 kor.) 6. Délután díj-tekezés a kör nyári kerthelyiségében 7. Délután fél 7 órakor sétahangverseny. 8. Este fél 8 órakor színi előadás. 9. Tánc.

A vámosmikolai műkedvelői kör közreműködésével a Nyári Színkörben színré kerül:

A S A S O K

Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Guthi Soma és Rákosy Viktor. Rendező: Fejes Antal.

Személyek:

Forray Gábor műépítész	Fejes Antal
Lenke, a neje	Szokolai Jolán
Sas Ferencz	Braxatorisz Károly
Sas Viktor	Balázs András
Sas Barnabás	Steinhardt Kálmán
Bukics Julián rajzoló	Kotrucz Kálmán
Lola, színészkisasszony	Róde Mariska
Tüskés	Kósa Antal
Lányi	Veszelei Rezső
Kádar	Kotra Arthur
Balla Fülöp	Róth Áron
Mari, szobaleány	Misselbach Blanka
Maxi	Fenyvessy József
Hordár	Veszelei Rezső

Helyárak 1. 5 sorban 3 kor., további 10 sorban 2 kor., autáni sorok 1 kor. Állóhely 60 fill. Az 1 kor. ülő- és 60 filléres állóhely jegyei a táncmulatságban való részvételre fel nem jogosítanak, az erre szolgáló külön jegyek este a színházi pénztárnál személyenként egy korona, családjegy 2 koronáért válthatók. Pénztárnítás fél 7 órakor. Tekintve hogy a jubileárius ünnepség tiszta jövedelme egy „elszegényedett iparosok segély alapja” létesítésére fordítatik, a szíves felülfizetések köszönettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáztatnak. A kik meghívót íve-désből nem kaptak és arra igényt tartanak kértnek a Vámosmikola és vidéke olvasó körhöz fordulni.

Az ipartörvény tervezete. Mint félhivatalosan jelentik, Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter Matlekovics Sándor titkos tanácsos elnöklésével bizottságot küldött ki az ipartörvény szövegezésére és formába öntésére. A bizottság munkálataiban a Szterényi-féle ipartörvény-tervezet nyersanyagát használja föl. A bizottságnak a kereskedelmi miniszterium kebelbeli tagjai kívül tagja Thék Endre udvari tanácsos is.

— **Évzárás a zsidó népiskolában.** Az ipolysági zsidó elemiskolában az évzáró virsngák rendezte: június 24-én hittanvizsga, 26 és 27-én osztályvizsgák. Június 27-én délután 5 órakor záróünnep.

Jó termés lesz. Az idei aratás, mint a jelek mutatják, korábban lesz. E hó 20-a

táján már megcsendül a kasza a gyönyörű rozstáblák felett s ami szintén ritkaság: Péter Pálkor már a buza is sorra kerül. Az istenáldás gabonafélékben ritka szépen sikerült, amit különben a földművelésügyi miniszter által kibocsátott terméskilátási statisztika ezuttal alaposan igazol. E szerint Magyarország területén a folyó évben háromszáz millió koronával nagyobb értékű gabona termés várható.

— **Követeljünk mindenütt budafoki F. M. K. E. gyűjtőt!**

— **A pénzügy köréből.** A pénzügyminiszter Horváth Jenő ipolysági pénzügyi számgyakornokot saját kérelmére áthelyezte a dévai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, a vajdahunyadi járásba a járási számvevői teendők körüli segédkezéssel való megbízatással.

— **Turisták a drégelyi romnál.** Az Esztergomi Turista Egylet vasárnapi programja a Drégelyi vár romjának és vidékének megtekintése. A kirándulás 5 órai gyaloglással jár. Indulás reggel 5 óra 45 perckor a csavargózóssal.

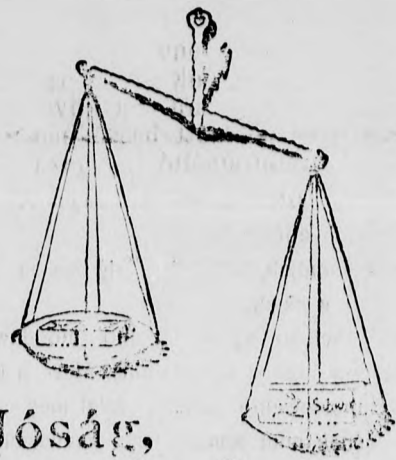
— **Uj fodrásznő.** Van szerencsém a nagyszögös Hölgy közönség b. tudomására hozni, hogy budapesten a fodrász és fésülő tanfolyamot elvégeztem és a legszebb és legdivatosabb frizurákat a legnagyobb könnyedséggel csinálom. Kérem a t. hölgyeket, hogy minél tömegesebben a fésüléssel engem megbízni sziveskedjenek. Igérem, hogy egész igyekezetem oda fog irányulni hogy t. megrendelőim izlését és igényeit a legpontosabban kielégítek. Kezeiket csókolja, a legnagyobb tisztelettel Rosenfeld Bella fodrásznő Ipolyság.

— **Gyógyi gyógyvíz.** A magyar természetes asványvizek között jelentékeny helyet foglal el a **gyógyi gyógy és borvíz.** Ezen nagyon értékes alkalikus sulfátos víz kitűnő hatása: **emésztési zavarok, gyomorsavanyuság, gyomorégés és elhízottságnál,** első sorban azonban **bélrenyheségnél,** mint kiváló Carminatívum szerepel. A benne előforduló alkáliák **nyálka oldatként hatnak a légző szervek hurutjainál** és a dus lithium tartalom **vese bajoknál** van igen jó hatással. Kapható Ipolyságon Mangold Mór utódánál. Vidéki megrendelések Kutkezelő, ég Gyógyre intézendők.

IRODALOM ÉS ZENE

— **A „Vasárnapi Ujság”** június 12-iki száma a hét illusztratio aktualitásairól közöl fel-tűnően szép és érdekes képsorozatot: a repülőversenyéről, a nemzetközi fotografiai kiállításról, a király boszniai utazásáról, Tiepolo és fiai metszeteinek kiállításáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán legutolsó hátramaradt kiadatlan kézírata a magyar nyelv épségéről, Babits Mihály és Telekes Béla versei, Szemere György regénye, Szebenyei József elbeszélése, Anthony Hope új angol regénye stb. Egyéb közlemények: tárcáikk a Tiepolo metszeteiről Térey Gábor dról, a fotografiai kiállításról, a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakk-játék stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy kor., a „Világ-krónika”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— **Mikszáth Kálmán a Jó Pajtásban.** Nagy örök emléket a kegyetes megemlékezés melegeivel plántálja bele a gyermekek szívébe Sebők Zsigmond és Benek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás Endrődi Sándor versei, adóz emlékének, Sebők Zsigmond cikkel, temetés képek mutatják be, ezenkívül olvashatják a gyermekek Mikszáth legszebb gyermek-történeteinek egyikét, az Aranyos felők-et. Dörmögő Dömötört, a híres macsó kesik a repülőgépről, azazert a képviselő választása mégis furcsán üt ki A repülőversenyéről egy pesti diák ír levelet vidéki barátjának. Tóth Andor verset mond, Elek nagyapó mesét Pipe kisasszonyról, Tiliókos Péter elmotolja, hogy veti részt Veréb ur: a repülőversenyen, R. kosi Viktor folytatja regényét. Tarka történet, rejtvények, szerkesztői ismeretek, zárják be a szám a talmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 2) fillér. Előfizetéseket elfogad s kivonatra mutatóványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala (Budapest, IV. Egyetem-u. 4.)

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyaságában és olcsóságában.

Eladó szőlő telek.

A Kutya-hegyen Sörényiné földje mellett mindegy 620 □ öl szőlő telek szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Kereskedők figyelmébe!

Működésünk ki fog terjedni és megbízásokat elfogadunk a következő eljárásokra:

Bíróságon kívül! Minden szakmabeli kereskedők és iparosok csőd- vagy fizetési képtelenségi ügyeiket leggyorsabb rendezést elvállalja az 1896. év óta jó hírnévvel fennálló és sikerrel működő egyeztetési közbenjárás iroda. Gyárosok és nagykereskedőknek Budapest, Bécs, Brünn, Cseh- és Morvaországban és Sziléziában minden szakmában legjobban szívet és elismert közbenjárók. Állandóan képviselve Bécsben és nagyobb külföldi helyeken, továbbá

Fizetési halasztások készítése.

Beperelt követelések esetén odahatni, hogy az adós ellen végrehajtási lépések mellőzessenek. Csőd esetén az egyezség sikerülése előtt az árverést megakadályozni.

Fizetési képtelenség és csőd esetén kezserül vagy tőkepenzserül gondoskodni.

A megszünt fizetési képtelenség és csőd után új hitelt szerezni.

Esedékes, de be nem váltott és a hitelezőnek visszaküldött váltók beperesítését a hitelezővei egyetértőleg mellőztetni.

Tűz- vagy vízkárosult kereskedők adósságait rendezni.

A hitelt igénylő kereskedőről adott, a valóság meg nem felelő és őt károsító információkat helyreigazítani.

Az eladónál, ha a visszaküldött árukat visszavenni vonakodik, rendezni.

A hitelezőnél, ha nyit titeket lejárt előtt beperel vagy beperelni akar.

Az eladó cégnél, valahányszor az elfogadott személyesen vagy utazó utján történt árumegrendelést utólagosan bármilyen okból teljesíteni vonakodik.

Mérsékelt közbenjárás honorárium fizetendő utólag az ügy befejezése után. — Tisztelettel

Fenyvesi Dávid kereskedelmi és váltótörvénytisztelő bejegyzett

kereskedelmi irodája

— Alapított 1896. —

Budapest, V. ker., Fűrdő-utca 1. sz.

Telefon: 68-17. Sürgőnyim: FENYVESI, Fűrdő-u. 1.

Wienben, Jaques Weisz által

képviselve

1-10

II. Circusgasse Nr. 21.

Gáspár István Nagycsalómiai lakosnál egy jókarban levő

marokrakó aratógép

eladó, mely a reggeli és esti órákban a 77 sz. lakház udvarában bármikor megtekinthető, szemben a parochiával.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Főtéren a Sárpy-féle házban levő

hentes üzletemben

naponta friss **prágai sonka, párisi, vadászkolbász, frankfurti, tormásvirslí,** és más egyéb húsfélék kaphatók.

Fő törekvésem mindig oda fog irányulni, hogy t. vevőimet és megrendelőimet a leghozzáértőbb és legpontosabban szolgáljam ki. Becses partfogásukat tisztelettel kérem.

Daubner Mihály
hentes mester.

3-5

Őszi trágyázás!

Valódi

védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor

ilyen

van és

ólomzár

valódi, ha

zsákban

eredeti

van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Kalmár Vilmos

a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője.

Budapest, VI. Andrásy-ut 49.

4-20

! Vizsgalapok és iskolai bizonyítványok !

Igen jó minőségű hó fehér papiroson, csupán Neumann Jakab könyvnyomdájában és papirkereskedésében kaphatók.

== I p o l y s á g o n . ==

100 vizsgalap — — — — 1 kor. 10 fillér.

100 bizonyítvány — — — — 1 „ 50 „

:: mint az előző években. ::

Van szerencsém a helybeli és vidéki könyvkedvelő közönség b. figyelmét

== **ujabb gépekkel** ==

felszerelt könyvkötészetemre felhívni: aminek folytán abban a helyzetben vagyok, hogy a legszebb kivitelű egy egyszerű valamint

== **diszkötéseket** ==

(valódi műaranyozás és műmárványozással) kifogástalanul s **jutányosan** készítek.

Szenzációs

kedvezmény

gyanánt

minden 10-ik kötet **ingyen!!**

Remek kivitelű plusz díszműcikk munkák készítése!

A n. é. közönség b. megrendeléseit tisztelettel kéri

NEUMANN JAKAB

könyvnyomda és könyvkötészet tulajdonos
IPOLYSÁGON.

Az Adria Biztosító Társulat főügynöksége.

Superfoszfátot

Chilisalétromot

Thomassalakot

Száritott répaszeletet

Korpát

Gazd. vetőmagvakat

jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart

Berczeller Márton

26-52 Ipolyságon.

WEINBERGER MÓR sörkereskedő IPOLYSÁGON.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a

Kőbányai Polgári Serfőző R. T.

képviselőjébe sörraktárt létesítettem, melyben a kőbányai polgári sörök úgy eredeti hordókban, mint gondosan és szakszerűen töltött palackokban mindenkor friss minőségben kaphatók.

Raktárban állandóan jégbehűtött friss sör áll a n. é. közönség rendelkezésére s kívánatra a nap bármely szakában házhoz szállítok jégbehűtött sört rögtön a megrendelés vétele után.

Nagyobb vételnél 10—20 % árengedmény a megrendelés nagysága szerint.

Igen tisztelt vevőim részére naponként reggel 8—9 ig jeget is árusítok,

A kőbányai polgári sörök úgy a belföldön, mint a külföldön és messze tengerentúli országokban is, a legjobb hírnévnek örvendenek; a Kőbányai Polgári Serfőző R. T. exportálja a legtöbb sört hazánkba és a mely kiállítás sörét bemutatta, mindenütt a legelső díjat nyerte el, így: 1896-ban Budapesten, 1904-ben, Flórenczben, 1906-ban Wienben, 1900-ban Párisban, 1905-ben Palermóban és Nápolyban, 1908-ban Londonban.

Tekintettel a kőbányai polgári sörök ezen elismert régi jó hírére, kérem a n. é. közönség becses partfogását, a mit előzékeny, pontos és gyors kiszolgálás által a magam részéről igyekezni fogok kiérdemelni.

Tisztelettel: WEINBERGER MÓR.

Sörnemek: Polgár, Király, Márcziusi, Kiviteli Márcziusi, Szent-István, Kőbányai, Barát maláta, Dupla Márcziusi és Dupla Malátasör.

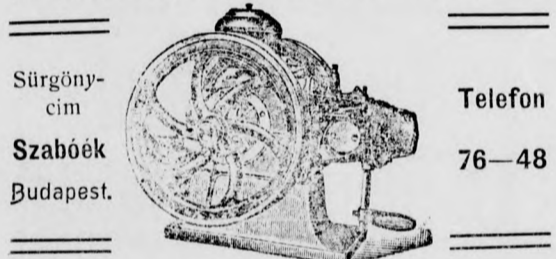
A Szent István védjegyű Dupla Malátasört ajánlják: dr. Ángván, dr. Elischer, dr. Herczel, dr. Kéty, dr. Korányi, dr. Laufbauer és dr. Liebmann budapesti egyetemi tanár urak; továbbá dr. Glax tanár ur, es. és kir. kormánytanácsos Abbázia, dr. Ebers es. és kir. tanácsos ur és dr. Colletti ur, es. és kir. fensége József főherceg udvari orvosa Cirkvenica stb.

BOLINDER-nyersolajmotorok

csak

Szabó Emil és Társa cégnél

Budapest, V., Ferenc-József-tér 6 szám..
(Gresham-palota. a lánchiddal szemben) kaphatók.

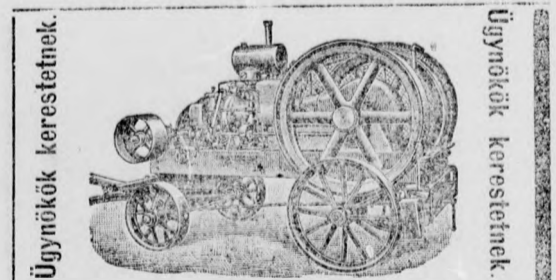

Sürgöny-cim Telefon
Szabóék 76—48
Budapest.

Szivógázmotorok. Benzinmotorok.
Cséplőgépek. Malomterendezések.
13—15 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HIRDETÉSEKET ÉS REKLAMOKAT

JUTÁNYOSAN KÖZÖL A KIADÓHIVATAL.

EREDETI „CHRISTOPH”

benzin, szivógáz-motorok, lokomobilok és NYERSOLAJ-MOTOROK

ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH” név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

DÉNES B. motorspecialista cégtől.

BUDAPEST, V., Lipót-körut 15.

Csakis a Gróf Larisch-Mönnich-féle

KARWINI SZÉN

a legolcsóbb mindennemű gyári üzemhez, valamint gazdasági célokra, mert hőfoka jóval magasabb a többi Osztrau-Karwini szeneknél. — Gróf Larisch-Mönnich-féle karwini szén hőfejlesztőképessége mintegy 7600 kalória, kiváló előnye továbbá kitűnő osztályozása, jelentékenyen olcsóbb fűvirdija a többi szén- és ziai szénfajtákkal szemben, továbbá a szénnek mosott volta. Ajánlatokkal minden állomásra, ugyszintén kitűnő minőségű karwini pirszénre, úgy öntődei mint házfűtési célokra, valamint kétszermosott karwini kavacszénre készséggel szolgál.

URBÁN S. L. a Gróf Larisch-Mönnich-féle karwini szén és pirszénművek magyarországi vezérképve

Budapest, V., Nádor-utca 17. szám.

Telefon: 9—57 és 160—95. Telefon: 9—57 és 160—95

Jól bevezetett vidéki képviselők felé

Kitűnő minőség olcsó ár!

FRISCHER ADOLF férfi-szabó és divatáruháza IPOLYSÁGON.

Ismert elsőrangú szabászat! ANGOL és HAZAI szövetek!

Tavaszi és nyári divat különlegességek.

Pelikán és Gyukits, Borsalino és Pichler kalapok egyedüli raktára.

Elegans dzsentri kalapok. Angol nyakkendők (Castle Make.)

Férfi, női és gyermekcipők a legjobb kivitelben. Izléses fiú és gyermek ruhák és felöltők. Ingek, gallérok, kézelők, lábravalók zsebrendők.

Kész férfi ruhák felöltők és körgallérok.

Sétabotok, esernyők, „Storm Slipper” sárcipők.

Sport cikkek legfinomabb amerikai és Triumph cipők

Vizhatlan vadász gallérok és bagaria cipők, halina csizmák, sapkák, kalapok, kamaslik, vadász harisnyák. Férfi, női és gyermek harisnyák, trikók.

Kobrak cipők egyedüli lerakata.

Valódi pécsi „amerli“-féle férfi és női keztyük.

Böröndök, utazokosarak, gyermek-kocsik, táskák, uti takarók.

FRISCHER ADOLF férfi-szabó divatáru házában IPOLYSÁGON.

Pontos s gyors kiszolgálás: